

programmaboek bezoek koninklijk
paar aan de stad Groningen
op dinsdag 28 mei 2013

Gemeente
Groningen

stad.

Majesteiten,

Welkom in Groningen! Voor uw bezoek aan de stad Groningen op 28 mei 2013 vindt u hier het programma. De wandelroute van één uur brengt u in de historische huiskamer van Groningen: van het Provinciehuis aan het Martinikerkhof via de Grote Markt, over het Waagplein naar het Stadhuis. Langs de route ontmoet u de inwoners van de stad.

Energiek, creatief en verbindend: dat is de rode draad die door het programma voor uw bezoek aan 'Stad' loopt. Waarbij we u laten zien dat Groningen een stad vol talent is! Wij wensen u een heel fijn bezoek.

Route

1. Over het Martinikerkhof	2
2. Langs de Martinikerk en de Martinitoren	4
3. Op de hoek van de Grote Markt	6
4. Midden op de Grote Markt	8
5. Op weg naar het Stadhuis	10
6. Stadhuis noordzijde	12
7. Bij het Goudkantoor op het Waagplein	14
8. Stadhuis zuidzijde	16
9. Op het bordes	18

Bijlagen

1. Overzicht wandeling	20
2. Globaal tijdschema	21

ROUTE

1 Over het Martiniekerkhof

Na een kort bezoek aan het Provinciehuis wandelt u over het prachtige Martiniekerkhof. Daar ontmoet u een grote groep enthousiaste schoolkinderen, afkomstig van basis - scholen en scholen voor speciaal onderwijs. Het gaat om een dwarsdoorsnede van het openbaar en het bijzonder onderwijs uit de stad Groningen. Ze laten zien dat Groningen al vijf jaar Fairtrade Gemeente is, als eerste in Nederland.

Daarnaast ziet u een optreden van de leden van jeugdcircus Santelli. Zij mochten in 2011 voor een van hun projecten een Appeltje van Oranje ontvangen. De artiesten van Santelli laten acts zien uit hun nieuwe productie 'Tussen de regels'.

Martiniekerkhof

De oudste bewoning van het Martiniekerkhof dateert uit de vierde eeuw vóór het begin van de jaartelling. Een verhoogde plek aan het einde van de Hondsrug, die langs de grens van Groningen en Drenthe loopt. Een veilige plek in de tijd dat de zee nog diep het land in stroomde. Het Martiniekerkhof is al twee eeuwen niet meer als begraafplaats in gebruik. Het is nu een prachtige groene oase midden in de binnenstad.

Koningslinde

Midden op het Martiniekerkhof is een koningslinde geplant, die de herinnering aan de inhuldiging van 30 april 2013 levend houdt.

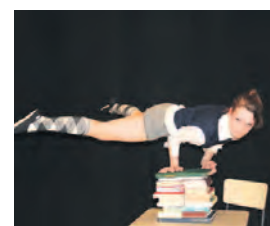
Jeugdcircus Santelli

Santelli werd in 1962 opgericht en is daarmee één van de oudste jeugdcircussen in Nederland. Het biedt niet alleen activiteiten voor kinderen en jongeren, maar voor alle leeftijden. Zo is Santelli actief in de Oosterparkwijk met 'sociaal circus', als middel voor ontmoeting en contact. Niet de prestatie telt, maar het plezier in en met elkaar. Groepen mensen van verschillende leeftijd, herkomst en opleidingsniveau komen in samenwerking met wijkorganisaties met elkaar in contact.

Het circus wil ook graag lessen circustheater aanbieden voor mensen met een verstandelijke beperking. Zowel voor kinderen als voor volwassenen zien zij circus als een prachtig middel voor ontwikkeling.

gemeente.groningen.nl/natuur/martiniekerkhof/

www.santelli.nl

ROUTE

2 Langs de Martinikerk en de Martinitoren

Aan de voet van de Martinitoren, naast het monument Sint Joris en de Draak, speelt draaiorgel 'de Pronkjewail' voor u. Orgelman Marcel Eissens laat u het Grönnens Laid horen, ons volkslied van Stad en Ommeland.

Martinikerk en Martinitoren

Al omstreeks het jaar 1000 stond er een eerste stenen kerk aan het Martiniekerkhof. De Martinikerk en -toren ontleen hun naam aan Sint Martinus of Sint Maarten. Volgens de legende deelde deze heilige zijn mantel met een bedelaar die kou leed. Op de schilderijen in de Martinikerk is Martinus enkele keren afgebeeld als ruiter te paard. Hij snijdt zijn mantel in tweeën en geeft de helft aan een bedelaar. Tegenwoordig vieren we zijn feestdag met het uitdelen van lekkernijen aan kinderen op 11 november. In 1468 stortte de Martinitoren in tijdens bouwwerkzaamheden. De nieuwe toren werd tussen 1470 en 1550 westelijk van de kerk gebouwd. De kerk werd daarna uitgebreid in de richting van de toren, zodat ze één geheel vormden. De toren is 97 meter hoog. Met zijn 3500 pijpen en 53 registers is het orgel van de Martinikerk één van de grootste Noord-Europese barokorgels.

www.martinikerk.nl

Sint Joris en de Draak

Dit monument voor de herdenking van de Tweede Wereldoorlog werd op 23 maart 1959 onthuld. De Groninger binnenstad is tijdens de oorlog zwaar gebombardeerd, vooral op 16 april 1945. In 1946 werd in de provincie Groningen een comité opgericht om geld in te zamelen voor een provinciaal gedenkteken. De beeldhouwer Oswald Wenckebach kreeg de opdracht voor het werk. Het monument bestaat uit een grote bronzen Sint-Joris in een maliënkolder, met in zijn rechterhand een zwaard met de tekst Justitia, Libertas, Pax (Rechtvaardigheid, Vrijheid, Vrede). Hij staat op een natuurstenen voetstuk, waarin in reliëf de verslagen draak is weergegeven.

www.staatingroningen.nl/344/sint-joris-en-de-draak

Pronkjewail

Pronkjewail is het Groningse woord voor pronkjuweel. Hiermee wordt van oudsher de stad Groningen bedoeld, gelegen te midden van de Ommelanden. Het refrein van het Groninger volkslied luidt dan ook: 'Ain pronkjewail in golden raand, is Grönnen, stad en ommelaand'.

Groningen kent al heel lang een draaiorgeltraditie. Het orgel 'De Pronkjewail' was het stadsgeschenk dat oud-burgemeester Jacques Wallage bij zijn afscheid in 2009 ontving.

www.depronkjewail.nl

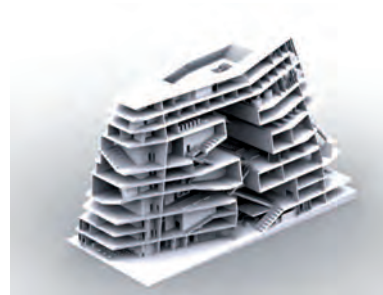

3 Op de hoek van de Grote Markt

U loopt richting de Grote Markt. De route gaat langs de nieuwbouw aan de oostwand van de Grote Markt. Directeur Dirk Nijdam van het Groninger Forum en Marketing Groningen geeft u een kijkje in de toekomst van deze plek.

De oostwand van de Grote Markt wordt momenteel vernieuwd. De bebouwing komt 17 meter naar voren, naar de oorspronkelijke rooilijn van voor de oorlog. Eén van de nieuwe elementen is het Groninger Forum, dat in 2017 zijn deuren zal openen. Vanuit de overtuiging dat informatie en cultuur mensen verrijkt en samenbrengt, is het Groninger Forum straks hét stadspodium van Groningen. Een inspirerende ontmoetingsplaats en een platform voor experiment en beleving door films, boeken, tentoonstellingen, debatten, nieuwe media, lezingen, festivals en andere activiteiten. Er is altijd wat te doen, voor iedereen: jong en oud, van ver en dichtbij.

Het Groninger Forum komt te staan aan een nieuw plein dat achter de Grote Markt wordt aangelegd: de Nieuwe Markt. Met zijn hoogte van 45 meter biedt het verrassende bouwwerk straks ook een prachtig uitzicht over de historische binnenstad van Groningen. Bij de nieuwbouw is de aanleg van een nieuwe parkeergarage inbegrepen.

www.groningerforum.nl

4 Midden op de Grote Markt

Vanwege de nieuwbouw aan de oostwand is de VVV, samen met het informatiecentrum over de bouwwerkzaamheden, tijdelijk midden op de Grote Markt geplaatst. Dit tijdelijke gebouw vertoont gelijkenis met een andere publiekstrekker uit de stad: het Groninger Museum.

Op de trappen van het VVV-kantoor laat Groningen onder de noemer 'City of Talent' zien dat het voorop loopt op het gebied van onderzoek, innovatie en ondernemerschap. Groningen is een kennis- en energiestad van formaat. De Groninger Talent Group, een selectie van de 80 meest succesvolle jongeren van de stad, toont dit in samenwerking met Energy Valley en de Gasunie. In Noord-Nederlands verband werken actieve energie - partijen (ondernemers, kennisinstellingen, overheden) samen binnen het Energy Valley Platform.

Voor het VVV-kantoor ziet u een expositie van objecten die energie symboliseren: onder meer een elektrische golfkar en een biogas raceauto. Dansers van onder andere dans - academie Lucia Marthas van de Hanzehogeschool begeleiden het thema 'energie'.

City of Talent

Groningen is niet alleen een echte studentenstad, maar ook op het gebied van onderzoek, innovatie en ondernemerschap loopt de stad voorop. Een echte City of Talent. Om dat ook aan de rest van het land kenbaar te maken hebben de Rijksuniversiteit, de Hanzehogeschool, het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en de gemeente Groningen, als de grootste werkgevers van de Stad, de handen ineen geslagen. Onder de noemer 'Groningen, City of Talent', zijn zij samen met Marketing Groningen een landelijke campagne gestart. Het motto van de campagne is: 'Hier is ruimte voor talent. Ruimte om te leren. Om te werken. Om te groeien. Om je verder te ontwikkelen. Om het beste uit jezelf te halen. Bovendien is hier ruimte om te wonen, te sporten en te genieten.'

www.cityoftalent.nl

Groningen Talent group

De Groningen Talent Group is een multidisciplinair netwerk van 80 jonge Groninger talenten, ontstaan vanuit de campagne City of Talent. Zij vormen een netwerk en denktank met een multidisciplinair karakter. Het netwerk dient om elkaar te helpen, maar ook om anderen bij te staan. De groep denkt mee met bedrijven en instellingen over vraagstukken op diverse gebieden. Zij zetten hun kennis en kunde in voor de stad Groningen en leveren inzicht en visie vanuit het perspectief van de young professional.

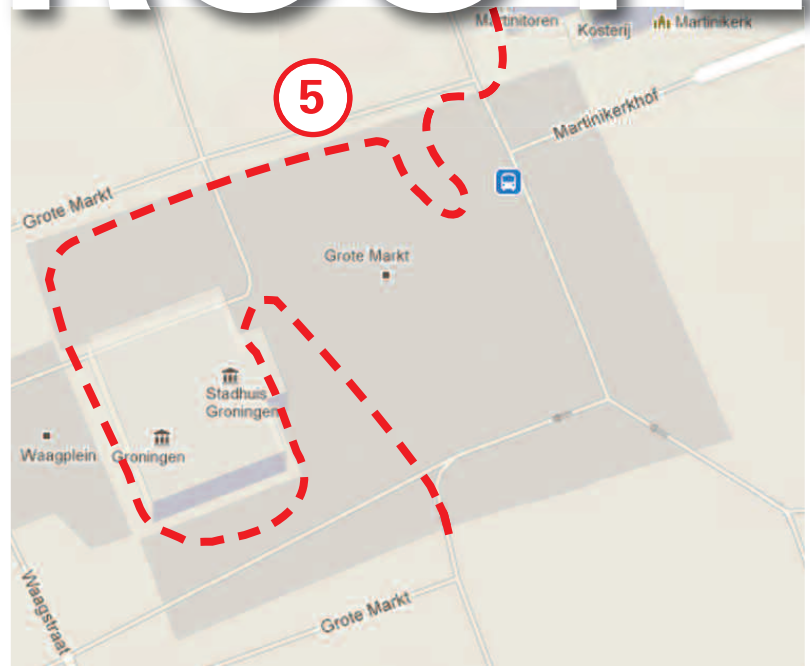
De lijfspreuk van de Groningen Talent Group is: *"Don't ignore the young. They may not have your experience, but you don't have their ideas. Imagine what you could do if you worked together."* - Simon Sinek

www.groningentalentgroup.nl

ROUTE

5 Op weg naar het Stadhuis

Terwijl u over de Grote Markt wandelt, speelt op het grote podium aan de noordkant de Big Band van het Prins Claus Conservatorium. Een 18-koppige band geeft het thema van dit opleidingsjaar 'New York comes to Groningen' op muzikale wijze inhoud.

Prins Claus Conservatorium

Jonge mensen met een passie voor muziek én een stevige ambitie kunnen terecht op het Prins Claus conservatorium. Vanuit de hele wereld komen jonge musici naar Groningen: in totaal zo'n 300 studenten.

Het conservatorium wil deze studenten helpen om hun droom te verwezenlijken. Of zij nu een uitvoerend musicus willen worden, een inspirerend muziekdocent, een muzikaal ondernemer of bijvoorbeeld componist. Niet alleen de artistieke talenten en ambachtelijke vaardigheden staan centraal. Ook zaken als muzikale samenwerking, maatschappelijk bewustzijn, netwerken, communiceren, onderzoeken en ondernemerschap zijn onmisbaar om de muzikale idealen te kunnen verwezenlijken.

Het Prins Claus Conservatorium is een onderdeel van de Hanzehogeschool Groningen.

[www.hanze.nl/home/Schools/
Prins+Claus+Conservatorium](http://www.hanze.nl/home/Schools/Prins+Claus+Conservatorium)

ROUTE

6 Stadhuis noordzijde

U vervolgt uw weg langs de noordkant van het Stadhuis. Hier presenteren studenten van Academie Minerva, de Academie voor Beeldende Kunst, Vormgeving en Popcultuur zich met een aantal van hun werken. Dean Dorothea van der Meulen is hier uw gastvrouw.

Stadhuis

Het Stadhuis van Groningen dateert van 1810 en is oorspronkelijk in een U-vorm gebouwd. De westkant, tegenover het Goudkantoor, is later in de 19^e eeuw alsnog dicht gemaakt. In het stadhuis zijn de collegeleden gehuisvest. Ook zijn er twee raadzaal: een oude en een nieuwe. In de 'oude raadzaal' wordt het Gulden Boek bewaard. Daarover later meer.

De centrale publieksfuncties van de gemeente zijn ondergebracht in de Prefectenhof, een pand aan de voet van de Martinitoren.

Academie Minerva

Academie Minerva is een van de 19 'scholen' van de Hanzehogeschool Groningen en biedt een breed aanbod kunstvakopleidingen. Het omvat de onderdelen Beeldende Kunst en Vormgeving, Frank Mohr International Masters en de Minerva Academie voor Popcultuur.

De school kent een lange historie: zij werd in 1798 opgericht als School voor Teken-, Bouw- en Scheepvaartkunde.

www.architectenweb.nl/aweb/archipedia/archipedia.asp?ID=8960

www.academieminerva.nl

ROUTE

Mevrouw Buist

Mevrouw Buist is in hart en nieren Groningse én koningsgezind. Ze had zich opgegeven om mee te mogen naar de inhuldiging in de Nieuwe Kerk op 30 april. Helaas zat ze niet bij de 'gelukkigen'. De tweede kans was het bezoek van het koningspaar aan de provincies Groningen en Drenthe. In het programma is namelijk ruim gelegenheid voor het ontmoeten van Groningers en Drenten. Helaas zat ze ook deze keer niet bij de groep uitverkorenen. Des te groter is haar vreugde nu ze wellicht een kopje koffie met het paar mag drinken.

De heer en mevrouw Mast

Mevrouw Mast schreef naar aanleiding van een oproep in het Dagblad van het Noorden dat zij het allerliefst een kopje koffie wilde inschenken/drinken met het koninklijk paar. Ook haar echtgenoot is aanwezig. Zij worden gedurende de ochtend gevolgd door het Dagblad van het Noorden.

Mevrouw Silvana Della Penna

Is afkomstig uit Buenos Aires en woont sinds twee jaar in Groningen. Ze is promovendus aan de Rijksuniversiteit Groningen. Haar werk vindt plaats op de afdeling Pathologie in het Universitair Medisch Centrum Groningen. Tevens is zij Internationaal Alumni Ambassadeur van de RUG en de voorzitter van de Association of Latin American Students te Groningen.

De heer Stuit

De heer Stuit is een van de personen die op 26 april jl. koninklijk is onderscheiden. Op het moment van uitreiken was hij op een door hem georganiseerde verrassingstrip voor zijn echtgenote, naar Berlijn. Hierdoor kon hij niet verschijnen bij de uitreiking en is hij telefonisch op de hoogte gesteld. Als verrassing voor hem is hij nu uitgekozen aanwezig te zijn op 28 mei.

De heer en mevrouw Schuiling

De keus voor het echtpaar dat 70 jaar getrouwd is, is gemaakt omdat op het Waagplein een presentatie over Healthy Ageing plaatsvindt. Mevrouw Schuiling-Bekkering (91 jaar) en de heer Schuiling (89 jaar) zijn nog in goede mentale en naar verhouding ook goede fysieke conditie en wonen nog geheel zelfstandig.

7 Bij het Goudkantoor op het Waagplein

Bij het Goudkantoor op het Waagplein treft u om te beginnen 'Groningen, City of Talent – Healthy Ageing'. Sportend op verschillende fitnessapparatuur laten diverse stadgers hier zien dat gezond en actief ouder worden in Groningen een belangrijk thema is. Diverse instellingen en bedrijven in Noord-Nederland zijn hier actief mee bezig zijn en dat willen wij u graag laten zien. Arts Nicole Dijk en Mark Sekuur van de Groningen Talent Group begeleiden dit onderdeel.

Dan is het tijd voor een kopje koffie. Voortgekomen uit een vraag die het Dagblad van het Noorden aan haar lezers heeft gesteld: 'wat zou u graag in het programma opgenomen willen zien?' Veel Groningers hebben daarop geantwoord: 'Kom even een kop koffie drinken'. Daarom is er een koffiemoment in het programma waarbij u de mogelijkheid hebt om aan te schuiven bij zeven stadgers voor een kopje koffie. Op de linkerpagina leest u meer over de mensen die hier aan tafel zitten.

Goudkantoor

Het Goudkantoor stamt uit 1635 en heeft in verschillende perioden dienst gedaan als belastingkantoor. Tot 1795 werd dit het Collectehuis genoemd. De huidige naam is afkomstig van de rol als 'waarborgkantoor', waar mensen een waarmerk in gouden of zilveren voorwerpen konden laten aanbrengen, ten teken dat het echt goud of zilver was. Bijzonder is dat het pand tijdens de bevrijding van de stad in april 1945 ongeschonden is gebleven. Op dit moment is het in gebruik als restaurant.

Healthy Ageing

'Hoe worden we actief gezond ouder?' Om deze vraag te beantwoorden hebben het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), de Rijksuniversiteit Groningen (RuG) en de hogescholen, overheden en het bedrijfsleven in de drie noordelijke provincies een samenwerkingsverband opgericht: het Healthy Ageing Network Northern Netherlands – Region of Knowledge & Development (HANNN).

Het HANNN wil een Noord-Europese topregio worden op het gebied van gezond ouder worden. Topwetenschappers van het UMCG en de RuG hebben jarenlange ervaring op het gebied van veroudering en de vraagstukken die dat met zich meebrengt. Dankzij onderlinge samenwerking tussen kennisinstellingen, zorginstellingen en het bedrijfsleven neemt de innovatiesnelheid toe. De aandacht is zowel gericht op kennisontwikkeling als op de praktische toepassing daarvan.

Daardoor vormt het netwerk ook een stimulans voor de economische ontwikkelingen van Noord-Nederland dat een ideale setting biedt voor een kenniscluster Healthy Ageing. Het is een van de regio's waar het aantal ouderen snel toeneemt.

www.goudkantoor.nl/historie

www.hannn.eu

ROUTE

Foto: C2C at the EBBA Awards - René Keijzer

8 Stadhuis zuidzijde

Na het 'Groninger koffiemoment' presenteert Groningen zich als 'Pop-, Cultuur- en Festivalstad'. In 2010 reikte prinses Maxima op de openingsavond van Eurosonic/Noorderslag de EBBA Awards uit. Naast dit grote popevenement kent Groningen ook het cultuurfestival Noorderzon, de internationale fotomanifestatie Noorderlicht, jazzfestival Swingin' Groningen en diverse andere aansprekende evenementen. Met een liveoptreden krijgt u, samen met het publiek, een indruk van deze verschillende activiteiten. De creatieve mensen achter deze evenementen zijn hier aanwezig. Uw gastvrouw en gastheer zijn Femke Eerland (algemeen directeur van de Stichting Noorderzon) en cabaretier/presentator Arno van der Heyden.

Eurosonic/Noorderslag

Eurosonic/Noorderslag is Europa's belangrijkste showcasefestival waar Europese bands zich presenteren. Vier dagen lang krijgen hier de meest actuele en veelbelovende acts de kans zich aan een publiek van muziekliefhebbers en internationale professionals te presenteren. Eurosonic is het Europese festival, met optredens door de hele stad.

Noorderslag vormt de afsluiting, met Nederlandse bands.

Traditiegetrouw worden tijdens Eurosonic/Noorderslag verschillende nationale en internationale prijzen uitgereikt, waaronder de EBBA Award. Dit is een prijs van de Europese Commissie en de European Broadcasting Union (EBU) voor tien debuterende Europese artiesten die succesvol zijn buiten de eigen landsgrenzen. Daarnaast kent Noorderslag de Popprijs: een prijs voor de artiest die in het afgelopen jaar de belangrijkste bijdrage heeft geleverd aan de Nederlandse popmuziek.

Noorderzon

Noorderzon begon in 1991 als zomermanifestatie in het Noorderplantsoen, aan de rand van het centrum. Na ruim twintig edities is het uitgegroeid tot een internationale kunstenmanifestatie met zo'n 135.000 bezoekers uit binnen- en buitenland, mede dankzij de inzet van meer dan 750 vrijwilligers. Voor de jonge bezoekers is er het Kleintje Noorderzon op de Speelweide. Ook aan de kinderen in het Beatrix Kinderziekenhuis van het UMCG wordt gedacht: in 2012 is de Speelweide naar hen toe gebracht. Het Noorderzonfestival heeft al drie jaar het Green Key keurmerk voor duurzame publieksevenementen.

Noorderlicht

Dit jaar beleeft de fotomanifestatie Noorderlicht haar 20^e editie. Het evenement vindt afwisselend plaats in Groningen en Friesland. Uiteenlopende genres komen aan bod met als uitgangspunt: 'Ons leven is vol beelden. Maar waar liggen de verbanden?' Noorderlicht staat voor fotografie die getuigt van maatschappelijke betrokkenheid en inhoudelijke verdieping. Dit is terug te zien in de opdrachten die aan fotografen worden verstrekt.

Swingin' Groningen

Ook jazzfestival Swingin' Groningen viert dit jaar zijn 20^e verjaardag. Midden juni komt de nationale en internationale jazzscene naar Groningen, met – traditiegetrouw – een belangrijke plaats voor opkomend talent.

festival.eurosonic-noorderslag.nl/nl

www.noorderzon.nl

www.noorderlicht.com/nl/

www.swingingroningen.nl

ROUTE

9 Op het bordes

Tot besluit van uw bezoek nodigen wij u uit om via de staatsietrap het bordes van het Stadhuis te betreden. Vanaf deze plek heeft u een mooi uitzicht over de Grote Markt, met de Martinitoren en de Martinikerk op de achtergrond.

Het is ons een groot genoegen en een eer u samen te kunnen inschrijven in het Gulden Boek van de stad Groningen. Een traditie, die begon met het eerste bezoek aan de stad Groningen van uw grootouders in 1950, gevolgd door dat van uw (schoon)ouders in 1980, wordt daarmee voortgezet.

De ondertekening gebeurt in aanwezigheid van het Groninger college van Burgemeester en Wethouders, te weten: burgemeester Rehwinkel, wethouders de heer Isthá, de heer Van Keulen, de heer Van der Schaaf, de heer Schroor, de heer Seton, mevrouw Visscher en gemeentesecretaris de heer Ruys.

Vervolgens gaat u aan de andere kant van het bordes via de trap naar beneden. Wandelend over de Grote Markt naar de auto's neemt u afscheid van de 'Stadjers'. En zij van u.

Wij wensen u een goede voortzetting van uw bezoek aan de provincie Groningen in Leek.

Gulden Boek

Het Gulden Boek is in 1940, bij het 900-jarig bestaan van de stad, ingesteld. Inschrijving hierin is de hoogste vorm van waardering die de stad kent. Degenen die ingeschreven staan, worden betiteld als ereburger van de stad Groningen.

<http://gemeente.groningen.nl/stadsgeschiedenis/gulden-boek-der-stad-groningen>

BIJLAGEN

Overzicht wandeling

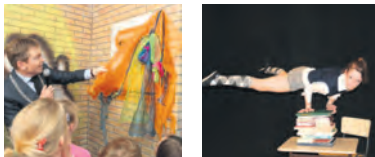
Wandeling dinsdag 28 mei van 9:15 - 10:15 uur

Op dinsdag 28 mei brengen koning Willem-Alexander en koningin Máxima een bezoek aan de stad Groningen. Een wandelroute van een uur brengt het koninklijk paar in de historische huiskamer van Groningen: van het provinciehuis aan het Martiniekerkhof, via de Grote Markt naar het stadhuis en het Waagplein. Langs een groot deel van de route kunt u het paar ontmoeten. Wij willen hen graag laten kennis maken met onze 'Stad'. Natuurlijk op z'n Gronings: nuchter, energiek, creatief en verbindend. Komt u ook?

1. Fairtrade Groningen

Op het Martiniekerkhof staan 2.000 enthousiaste kinderen van basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs. Dat wordt een warm onthaal. Ze laten zien dat Groningen al 5 jaar Fairtrade Gemeente is, als eerste in Nederland.

2. Santelli

Jeugdircus Santelli, een van de projecten die een Appeltje van Oranje ontvingen, verzorgt een optreden.

3. Koningslinde

Midden op het Martiniekerkhof is een koningslinde geplant die de herinnering aan de recente troonswisseling levend houdt.

4. Draaiorgel Pronkjewail

Aan de voet van de Martinitoren, naast het monument van Sint Joris en de Draak, speelt draaiorgel 'de Pronkjewail' het Grønnens laid, ons volkslied van Stad en Ommeland.

5. Nieuwbouw Oostwand - Groninger Forum

De oostwand van de Grote Markt wordt momenteel vernieuwd. Een grote operatie. Een van de nieuwe elementen is het Groninger Forum dat in 2017 zijn deuren zal openen.

6. City of Talent - Energy

Op de trappen van het VVV-kantoor laat 'Groningen, City of Talent - Energy' zien dat Groningen een kennis- en energiestad van formaat is. Dit doen ze samen met o.a. dansacademie Lucia Marthas van de Hanzehogeschool.

7. Big Band Prins Claus Conservatorium

Terwijl het koningspaar over de Grote Markt wandelt, speelt op het grote podium aan de noordkant de Big Band van het Prins Claus Conservatorium.

8. Minerva

Aan de noordkant van het stadhuis presenteren studenten van Minerva, de Academie voor Beeldende Kunst, Vormgeving en Popcultuur, zich met een aantal van hun werken. De wandeling van onze eregasten gaat nu rondom het stadhuis.

9. Koffie op z'n Gronings

Lezers van het Dagblad van het Noorden zouden graag zien dat koning Willem-Alexander en koningin Máxima tijdens hun bezoek aan Groningen een kopje koffie komen drinken. Bij het Goudkantoor en het News Café op het Waagplein kan dat. Publiek en koningspaar krijgen daar een lekker kopje Groningse koffie. En even gezellig bijpraten...

10. Gezond ouder worden

Healthy Ageing, speerpunt in samenwerking tussen UMCG, RUG en Hanzehogeschool. Groningen loopt met dit beleid en campagne voorop in Europa: Hoe word - en blij - je gezond en actief oud? Met fitness laten we zien hoe het kan.

11. Pop-, cultuur- & festivalstad

Presentatie over Groningen als pop-, cultuur- en festivalstad: Eurosonic/Noorderslag, cultuurfestival Noorderzon, fotomanifestatie Noorderlicht en jazzfestival Swingin' Groningen.

12. Gulden Boek

Op het bordes tekenen de koning en koningin het Gulden Boek. Hiermee worden zij ereburgers van de stad Groningen. Eerder tekenden ook koningin Juliana, prins Bernhard, koningin Beatrix en prins Claus het Gulden Boek van de stad Groningen.

Meer info

Websites www.groningen.nl/evenementen en www.provinciegroningen.nl/koninklijkbezoek

Twitter

Twitert u mee voor, tijdens en na het bezoek? Gebruik dan de hashtag [#KoninInGn](https://twitter.com/KoninInGn)

Globaal tijdschema

Provinciehuis	Aankomst koninklijk paar bij het Provinciehuis	9.00 uur
	Start bezoek	9.15 uur
Over het Martiniekerkhof (1)	Wandeling over Martiniekerkhof met onder meer: <ul style="list-style-type: none"> ■ jeugdcircus Santelli ■ koningslinde	9.16 - 9.20 uur
Langs de Martiniekerk en de Martinitoren (2)	Draaiorgel 'de Pronkjewail'	9.22 - 9.24 uur
Hoek Grote Markt (3)	Blik op het toekomstige Forum	9.26 - 9.30 uur
Midden op de Grote Markt (4)	City of Talent, thema Energy	9.31- 9.35 uur
Op weg naar het Stadhuis (5)	Big band van het Prins Claus Conservatorium	9.40 - 9.42 uur
Noordzijde Stadhuis (6)	Kunstproject Academie Minerva	9.43 - 9.48 uur
Bij het Goudkantoor op het Waagplein (7)	Koffie drinken: City of Talent, thema Healthy Ageing	9.49 - 9.55 uur
Zuidzijde Stadhuis (8)	Eurosonic/Noorderslag, Noorderzon, Noorderlicht, Swinging Groningen	9.56 - 10.02 uur
Bordes Stadhuis (9)	Ondertekening Gulden Boek	10.04 - 10.09 uur
	Bordestrap naar beneden, naar de auto's	10.10 - 10.15 uur

Colofon

Uitgave: gemeente Groningen
Mei 2013

Vormgeving: Dion de Poel, Vision d-sign - Groningen